

รายงานการประชุม
คณะกรรมการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔
วันพฤหัสบดีที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมมูลนิธิอนุรักษ์ปารอยต่อห้าจังหวัด และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรรมการผู้มาประชุม

๑. พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ
รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	รองประธานกรรมการ
๓. นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ
อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน	กรรมการและเลขานุการ
๔. นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ
รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้มาประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๑. นายจตุติ ไกรฤกษ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	รองประธานกรรมการ
๒. นายสุทธิ สุกโศล
ผู้แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน	รองประธานกรรมการ
๓. นายสันติ พร้อมพัฒน์
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง	รองประธานกรรมการ
๔. นางสาวอรนุช ศรีนนท์
ผู้แทน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๕. พลเรือเอก สมประสงค์ นิลสมัย
ผู้แทน ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๖. นายสิทธิรัตน์ ตรงมาศ
ผู้แทน ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๗. นางพัชรี อาระยะกุล
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๘. นางสาวนฤมล สงวนวงศ์
ผู้แทน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๙. นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร
ผู้แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑๐. นายนิยม สองแก้ว
ผู้แทน ปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการ

๑๑. นายวีระ แข็งกสิการ
ผู้แทน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑๒. นายแพทย์สุภโชค เวชภัณฑ์เกสัช
ผู้แทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑๓. นายยุทธนา สาโยชนกร
ผู้แทน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ	กรรมการ
๑๔. นายตฤชา พิษยนันท์
เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๕. พลตรี สนธิเดช มุขศรี
ผู้แทน ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	กรรมการ
๑๖. พลเอก วรเกียรติ รัตนานนท์
ผู้แทน ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	กรรมการ
๑๗. นายขจิต ชัชวานิชย์
ผู้แทน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑๘. นายกุลพัชร ภูมิใจรอด
ผู้อำนวยการสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน	กรรมการ
๑๙. นายชัย วุฒิวิวัฒน์ชัย
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

๑. ศ.นพ. สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล
ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวนิภา ทองก้อน	ผู้อำนวยการสำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
กรมการพัฒนาชุมชน
๒. นางสาวสรยา ยศยิ่งยง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ
รักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
กองยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ประธานกรรมการ กล่าวเปิดประชุมโดยต้อนรับกรรมการและผู้เข้าร่วมประชุม และแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าการประชุมในครั้งนี้เป็นการประชุมคณะกรรมการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คจพ.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ มีเรื่องพิจารณาประกอบด้วย (๑) การจัดตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้ คจพ. (๒) การกำหนดค่านิยมและคำจำกัดความคำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง และ (๓) แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการขจัดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำและพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับพื้นที่ของประเทศไทย ด้วยการใช้ระบบบริหารจัดการข้อมูล

การพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People and Analytics Platform : TPMAP) พร้อมทั้งให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔

๑. **กรรมการและเลขานุการ** ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบถึงผลการแจ้งเวียนขอมติเพื่อรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ตึกบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล โดยขอให้คณะกรรมการฯ แจ้งการแก้ไขรายงานและรับรองรายงานการประชุมฯ กลับมายังฝ่ายเลขานุการฯ ภายในวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้พิจารณารับรองรายงานการประชุมฯ โดยไม่มีการขอแก้ไขเพิ่มเติม
๒. **มติที่ประชุม** รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

การจัดตั้งศูนย์อำนวยการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) ในระดับจังหวัด และระดับต่าง ๆ

๑. **กรรมการและเลขานุการ** ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบถึงผลการจัดตั้งศูนย์อำนวยการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) ในระดับจังหวัด และระดับต่าง ๆ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมติ คจพ. ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ และตามที่ คจพ. มีคำสั่ง ที่ ๑/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔ โดยผลดำเนินการจัดตั้งศูนย์อำนวยการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) ในระดับจังหวัด และระดับต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

การจัดตั้ง	จำนวน
๑. ศจพ.จ.	๗๖ ศูนย์
๒. ศจพ.กทม.	๑ ศูนย์
๓. ศจพ.อ.	๘๗๘ ศูนย์
๔. ศจพ.ข.	๕๐ ศูนย์
๕. ทีมปฏิบัติการฯ	๗,๒๔๕ ทีม
- ระดับตำบล	๗,๐๗๙ ทีม
- ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๖๖ ทีม

๒. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

การรายงานผลการดำเนินการของ ศจพ. ในระดับต่าง ๆ ควรมีกำหนดแนวทางหรือมาตรการในการรายงานผลการดำเนินการของ ศจพ. ในระดับต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน เพื่อให้เกิดการดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ กรรมการและเลขานุการ ได้ชี้แจงว่าการรายงานผลการดำเนินการได้มีการระบุไว้ในระเบียบวาระเพื่อพิจารณาที่ ๔.๓ แนวทางการขับเคลื่อนการปฏิบัติการขจัดความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับพื้นที่

๓. **มติที่ประชุม** รับทราบการจัดตั้งศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) ในระดับจังหวัด และระดับต่าง ๆ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๔.๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า สำนักนายกรัฐมนตรีมีคำสั่ง เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ เรื่อง การจัดตั้ง ศจพ. โดยมีการแต่งตั้ง ศจพ. เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง มาตรการ รวมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน ตามความจำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และ ศจพ. ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (อขจพ.) และคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (อตจพ.)
๒. กรรมการและเลขานุการ ได้เสนอร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (อขจพ.) โดยมีองค์ประกอบหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๒.๑ องค์ประกอบ

๒.๑.๑	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	ประธานอนุกรรมการ
๒.๑.๒	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๒.๑.๓	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการ
๒.๑.๔	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๒.๑.๕	ปลัดกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๒.๑.๖	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๒.๑.๗	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๒.๑.๘	เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๒.๑.๙	ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการฯ แต่งตั้ง ไม่เกิน ๕ คน	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๐	รองปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และเลขานุการ

๒.๑.๑๑	อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๒.๑.๑๒	ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑.๑๓	ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑.๑๔	ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๒ หน้าที่และอำนาจ

- ๒.๒.๑ กำหนดแนวทาง มาตรการ แผนงาน/โครงการ รวมทั้งบูรณาการการดำเนินงานและงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - ๒.๒.๒ บริหารจัดการระบบข้อมูลในการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัย อย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - ๒.๒.๓ สนับสนุน ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาอาชีพ การสร้างรายได้ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต
 - ๒.๒.๔ กำกับ เร่งรัด ดูแล ตรวจสอบ ติดตาม การปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยการจัดความยากจน และพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับต่าง ๆ
 - ๒.๒.๕ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัย อย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมอบหมาย
๓. สำหรับการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหา ความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (อตจพ.) จะดำเนินการตามแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งจะมีการเสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อ พิจารณาเห็นชอบต่อไป

๔. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนช่วงวัย อย่างยั่งยืน ควรกำหนดให้ ศจพ.จ. และ ศจพ.กทม. รายงานผลการดำเนินการให้ คจพ. เป็นรายไตรมาส โดยควรมีรายละเอียดครอบคลุมทั้งในส่วนของความก้าวหน้าในการดำเนินการ ผลการดำเนินการ ปัญหา อุปสรรค และควรมีการกำหนดให้คณะอนุกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานแก้ไข ปัญหาความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (อตจพ.) ดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลจากรายงานดังกล่าว เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการดำเนินการ บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ส่งผลให้การขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขปัญหา ความยากจน และการพัฒนาคนทุกช่วงวัยเกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๕. มติที่ประชุม

- ๔.๑ เห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (อขจพ.) โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ และมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ตามขั้นตอนต่อไป
- ๔.๒ เห็นชอบในหลักการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (อตจพ.) ตามแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ และมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการยกร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ฯ เสนอประธานกรรมการเพื่อพิจารณาลงนามภายหลังจากการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติตามขั้นตอนต่อไป
- ๔.๓ มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำความเห็นและประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการฯ ไปประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔.๒ **นิยามและคำจำกัดความของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการภายใต้ศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.)**

๑. **กรรมการและเลขานุการ** ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า จากการทำเนิงาน ศจพ. ที่ผ่านมามีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการที่สำคัญคือ **นิยามและคำจำกัดความของคำศัพท์** บางคำที่ใช้ในการดำเนินการมีความหมายยากต่อความเข้าใจ ตลอดจนคำศัพท์บางคำมีการนิยามและจำกัดความแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความ การทำความเข้าใจ และการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
๒. **กรรมการและเลขานุการ** ได้เสนอ คำนิยามและคำจำกัดความกลางของคำศัพท์ที่ใช้ในการดำเนินการของ ศจพ. โดยเฉพาะ ซึ่งมีหลักการจัดทำโดย (๑) **อ้างอิงแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ** อาทิ พระราชบัญญัติ ตลอดจนกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของแต่ละกระทรวงหรือกรมโดยตรง และคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อน ศจพ. ด้วยระบบ TPMAP (๒) **ข้อมูลสนับสนุน (Data Driven) ที่อยู่บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence Based)** ประกอบด้วย ข้อมูลสถิติ สถานการณ์ และงานวิจัยต่าง ๆ โดย ฝ่ายเลขานุการฯ จะนำนิยามและคำจำกัดความมาวิเคราะห์ และประมวลผล เพื่อให้ได้ซึ่ง**คำนิยาม คำจำกัดความกลางของคำศัพท์ที่ใช้ในการดำเนินการ ศจพ.** โดยเฉพาะ รวมทั้ง ได้มีการนำคำนิยามและคำจำกัดความของคำศัพท์เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ <http://nscr.nesdc.go.th/pelcd-glossary/> เรียบร้อยแล้ว อย่างไรก็ตาม หากมีการเปลี่ยนแปลงนิยามและคำจำกัดความ หรือมีการเพิ่มเติมนิยามและคำจำกัดความของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ให้**คณะกรรมการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (อขจพ.)** เป็นผู้รับผิดชอบพิจารณากำหนดคำนิยามและคำจำกัดความของคำศัพท์ และให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช) จัดทำอภิธานศัพท์และเผยแพร่ทางเว็บไซต์ ศจพ. ต่อไป

๓. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

คำนิยามและคำจำกัดความของคำศัพท์ ควรพิจารณาปรับแก้ไขความหมายของคำนิยามบางคำเพิ่มเติม เพื่อให้มีความครอบคลุมครบถ้วนมากยิ่งขึ้น อาทิ

๓.๑ กลุ่มคนเปราะบาง ควรพิจารณาเพิ่มกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนี้
 (๑) เพิ่ม “พ่อเลี้ยงเดี่ยว” และ “แม่เลี้ยงเดี่ยว” ในกลุ่มผู้ที่มีความเสี่ยงสูงกว่าบุคคลทั่วไป
 (๒) เพิ่ม “ผู้ป่วยติดเตียง” ในกลุ่มผู้ทุพพลภาพ (๓) เพิ่ม “เด็กและเยาวชน” ในกลุ่มผู้ไม่มีอิสระเพียงพอในการตัดสินใจ และ (๔) เพิ่ม “คนเร่ร่อน” “คนไร้บ้าน” และ “คนขอทาน” ในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

๓.๒ ความยากจน ควรระบุกลุ่มเป้าหมายของคำว่า “ยากจน” ของระบบให้ชัดเจน รวมทั้งควรเพิ่มเติมการระบุหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดกลุ่มคนยากจนของระบบ

๔. มติที่ประชุม

๔.๑ เห็นชอบนิยามและคำจำกัดความของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการภายใต้ ศจพ. ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ และมอบหมายให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (อชจพ.) เป็นผู้รับผิดชอบในการพิจารณากำหนดคำนิยามและคำจำกัดความของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการภายใต้ ศจพ. ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงคำนิยามและคำจำกัดความหรือการเพิ่มเติมคำนิยามและคำจำกัดความของคำศัพท์อื่น ๆ

๔.๒ มอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จัดทำอภิธานศัพท์ เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของ ศจพ. เพื่อให้ ศจพ. ทุกระดับ ทีมปฏิบัติการฯ และทีมพี่เลี้ยง ยึดคำนิยามและคำจำกัดความของคำศัพท์ไปใช้ในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๔.๓ มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการนำความเห็นและประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการฯ ไปประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔.๓ แนวทางการขับเคลื่อนการปฏิบัติการจัดความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับพื้นที่

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในคราวการประชุมคณะกรรมการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบกลไกการดำเนินการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นที่ รวมทั้งเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยระบบ TPMAP ประกอบด้วย ๔ แนวทาง ได้แก่ (๑) เต็มเต็มข้อมูลในระบบ TPMAP ให้ครอบคลุมประเด็นการพัฒนาทุกมิติ และทุกพื้นที่ในประเทศ (๒) ร่วมแก้ไขปัญหาระดับบุคคล/ครัวเรือนลงพื้นที่ตรวจสอบ (X-Ray) หากกลุ่มเป้าหมายวิกฤต และเยี่ยมบ้าน (Knock Knock) โดยใช้ระบบ TPMAP (๓) ร่วมแก้ไขและพัฒนาเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนผ่านการจัดทำนโยบาย มาตรการ การดำเนินงานที่เหมาะสม โดยใช้ระบบ TPMAP และ (๔) ร่วมติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการต่าง ๆ โดยใช้ระบบ TPMAP และเห็นชอบกลุ่มเป้าหมายที่ต้องเร่งดำเนินการให้ความช่วยเหลือ มุ่งเน้นให้ประชากรในประเทศ

สามารถอยู่รอด (Survival) พอเพียง (Sufficiency) และยั่งยืน (Sustainability) นอกจากนี้กรรมการและเลขานุการ ได้แจ้งที่ประชุมทราบ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เห็นชอบการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่มอบหมายหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) เพื่อให้การแปลงยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติเป็นการดำเนินการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ได้อย่างแท้จริง โดยการจัดทำโครงการจะต้องยึดแนวทางการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ รวมทั้งเห็นชอบการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในระดับพื้นที่ โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในระดับพื้นที่ เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในระดับพื้นที่เห็นผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้แผนในระดับพื้นที่ต้องตอบสนองต่อเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติที่มีการถ่ายระดับจากยุทธศาสตร์ชาติ (XYZ) โดยแผนพัฒนาภาคจะต้องพิจารณาเป้าหมายย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๑๔๐ เป้าหมาย พร้อมทั้งวิเคราะห์ศักยภาพ ความต้องการ และทรัพยากรของพื้นที่ ที่สามารถมีส่วนร่วมสนับสนุนการขับเคลื่อนให้เกิดการบรรลุเป้าหมาย

๒. กรรมการและเลขานุการ ได้เสนอแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิบัติการจัดการความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับพื้นที่ โดยใช้หลักการวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิบัติการจัดการความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับพื้นที่ เพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยให้เกิดความยั่งยืน ประกอบด้วย ๔ แนวทาง ดังนี้

๒.๑ Plan – แนวทางการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการแปลงยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติเป็นการดำเนินการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ได้อย่างแท้จริง ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) ซึ่งจะเป็นการถ่ายระดับของแผนระดับที่ ๑ ไปสู่แผนระดับที่ ๒ เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนระดับที่ ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการวิเคราะห์เพื่อจัดทำความเชื่อมโยงและสอดคล้องของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ กับมิติการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัย ในเบื้องต้น พบว่า มีแผนแม่บทฯ ที่เกี่ยวข้อง ๖ แผนแม่บทฯ ประกอบด้วย ประเด็น (๑๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ประเด็น (๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ ประเด็น (๑๕) พลังทางสังคม ประเด็น (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก ประเด็น (๑๗) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม และ ประเด็น (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ โดยมีเป้าหมายย่อยที่มีความเกี่ยวข้องทั้งสิ้น จำนวน ๑๓ แผนย่อย นอกจากนี้ประเด็นการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัย ยังมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับ ๓ หมวดหมายของร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ที่อยู่ในระหว่างการยกร่างแผนฯ ๒๐ ปี ระยะที่ ๑๒-๑๖ ดังนี้

หมวดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม หมวดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต และหมวดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง

แนวทางการดำเนินการ

มอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ ๒ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยให้ครอบคลุม

(ฉบับเวียนรายงานการประชุม)

ทุกมิติการพัฒนาและเป้าหมายแผนย่อยภายใต้แผนแม่บทฯ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒.๒ Do – ลงมือดำเนินการ เป็นการดำเนินการเพื่อให้มีการถ่ายระดับแผนระดับที่ ๒ สู่อำนาจระดับที่ ๓ (แผนปฏิบัติราชการด้าน แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี/รายปี แผนพัฒนาพื้นที่) และแปลงไปสู่การปฏิบัติ โดยประกอบด้วยดำเนินการ ๓ ขั้นตอน คือ การจัดทำแผน จัดทำโครงการ/การดำเนินงาน และการปฏิบัติในระดับพื้นที่ ทั้งนี้ ทุกการลงมือดำเนินการจะต้อง **มีข้อมูลสนับสนุน (Data Driven) และอยู่บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence Based)**

๒.๒.๑ จัดทำแผน โดยจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปี ตามที่คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) และคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) กำหนด ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ และ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในระดับพื้นที่ โดยการดำเนินการจัดทำแผนในระดับพื้นที่จะต้องมีความสอดคล้องกันตั้งแต่ระดับชุมชน ท้องถิ่น ตำบล อำเภอ และจังหวัด ประสานแผนงานให้เกิดเป็น One Plan ทั้งนี้เพื่อให้ประเด็นการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัย เกิดการพัฒนาที่มีความสอดคล้อง ความต้องการและบริบทของแต่ละพื้นที่ เกิดการถ่ายระดับของแผนพัฒนาในพื้นที่ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ นำไปสู่การดำเนินโครงการที่มีประสิทธิภาพร่วมกัน จำเป็นที่จะต้องกำหนดประเด็นการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยเป็น “วาระจังหวัด” เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการของศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) ต่อไป

แนวทางการดำเนินการ

- ๑) มอบหมาย ศจพ.จ. ประสานจังหวัด ในการกำหนดเป้าหมายการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยให้เป็น “วาระจังหวัด” โดยให้มีการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการจังหวัดรายปี
 - ๒) มอบหมาย ศจพ.จ. ประสานภาคีการพัฒนาต่าง ๆ และภาควิชาการในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการปฏิบัติการขจัดความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับพื้นที่
- ๒.๒.๒ จัดทำโครงการ/การดำเนินงาน** ดำเนินการตามนโยบาย หลักเกณฑ์ และแนวทางในการจัดทำโครงการตามที่ ก.บ.ภ. และ ก.น.จ. กำหนด และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ที่ให้ยึดแนวทางการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการ ๔ ขั้นตอน ที่มุ่งเน้นการมองเป้าหมายการพัฒนาาร่วมกันและการจัดทำโครงการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการประกอบด้วย (๑) การมองเป้าหมายร่วมกัน (๒) การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยและจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญ (๓) การจัดลำดับ

ความสำคัญและความเร่งด่วนของโครงการ และ (๔) การจัดทำแผนปฏิบัติการ ราย ๕ ปี และรายปี

แนวทางการดำเนินการ

- ๑) มอบหมายหน่วยงานในระดับพื้นที่จัดทำโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้การบรรลุเป้าหมายของการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัย โดยยึดแนวทางการจัดทำโครงการตาม มติ ครม. วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และเสนอขอรับงบประมาณตามขั้นตอนต่อไป
- ๒) มอบหมาย ศจพ.จ./กทม. สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัย ผ่านการดำเนินโครงการ/การดำเนินงาน
- ๓) มอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ ประมวลโครงการสำคัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัย และมอบหมาย ศจพ.จ. ประธานจังหวัดเพื่อบรรจุโครงการสำคัญที่ผ่านการพิจารณาของฝ่ายเลขานุการฯ เข้าในแผนปฏิบัติการกระทรวง/กรม และแผนปฏิบัติการ
- ๔) มอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ วิเคราะห์ช่องว่างเชิงนโยบาย (Gap Analysis) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัย เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๒.๒.๓ ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ เป็นการลงพื้นที่แก้ไขปัญหาความยากจนในกลุ่มเป้าหมายที่ต้องเร่งให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายวิกฤตสามารถอยู่รอดและดำรงชีพอยู่ได้ โดยข้อมูลจากระบบ TPMAP ปี ๒๕๖๒ พบว่า กลุ่มคนเป้าหมายของระบบ TPMAP จำนวน ๔๘๓,๓๑๖ คน นั้น มีเพียง ๓๒,๓๓๐ คน หรือ ร้อยละ ๓.๒๙ ของจำนวนกลุ่มคนเป้าหมายฯ ที่มีการได้รับความช่วยเหลือและบันทึกข้อมูลกลับเข้ามาในระบบ TPMAP

ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ มีข้อสังเกตจากการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ ดังนี้ การเข้าใช้งานในระบบ TPMAP และระบบแฟ้มบ้านพัฒนาคนไทย (Logbook) ของทั้ง ๗๖ จังหวัด พบว่า ผู้ที่เข้าใช้งานในระบบฯ ส่วนใหญ่จะเป็นเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและเจ้าหน้าที่พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กลไกการดำเนินการของ ศจพ. ยังไม่ครอบคลุมในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเมืองพัทยา การขับเคลื่อนการดำเนินการของ ศจพ. ในระดับต่าง ๆ และทีมปฏิบัติการฯ อยู่ในระหว่างการเริ่มต้นของการดำเนินการและอาจไม่ทราบถึงกระบวนการ/ขั้นตอนของการขับเคลื่อนการดำเนินงาน และการขับเคลื่อนการดำเนินการยังไม่เกิดการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการดำเนินการ

- ๑) มอบหมาย ศจพ. ในทุกระดับ และทีมปฏิบัติการฯ เร่งดำเนินการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย ตามมติ ศจพ. เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ พร้อมสำรวจเพิ่มเติม

และปรับปรุงข้อมูลบุคคล/ครัวเรือน ของปี ๒๕๖๔ ในระบบ TPMAP และระบบ
 เพิ่มบ้านพัฒนาคนไทย (Logbook) ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔
 เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนประกอบการดำเนินการในปี ๒๕๖๕ ต่อไป

- ๒) มอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการจัดทำคำสั่งจัดตั้งศูนย์อำนวยการ
 ปฏิบัติการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญา
 ของเศรษฐกิจในเขตเทศบาลนคร/เทศบาลเมือง/เมืองพัทยา ให้แล้วเสร็จ เพื่อให้มี
 กลไกการดำเนินงานที่ครอบคลุมในระดับท้องถิ่น
- ๓) มอบหมาย คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุก
 ช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (อขจพ.) ดำเนินการ
 จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัย
 อย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับการปฏิบัติงาน
 ในระดับพื้นที่ ให้สมบูรณ์สอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อจัด
 ความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยระบบ TPMAP

๒.๓ Check-ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินการ การดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจนและ
 การพัฒนาคนทุกช่วงวัย จะต้องจัดทำรายงานเพื่อติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล ประกอบด้วย
 ๒ รูปแบบ ดังนี้

๒.๓.๑ การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินการ ด้วยระบบติดตามและประเมินผล
 แห่งชาติ (eMENSCR) ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ
 บ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการรายงานผลสัมฤทธิ์
 การดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการรายปี/ราย ๕ ปี แผนปฏิบัติการด้าน... และแผน
 อื่น ๆ ในระบบ eMENSCR รวมถึงแผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการจังหวัด
 ที่จะต้องรายงานผลการดำเนินการ ตามมติของ ก.บ.ภ. และ ก.น.จ. นอกจากนี้ หน่วยงาน
 ของรัฐต้องมีการรายงานข้อมูลโครงการ/การดำเนินงาน (M๑ - M๕) พร้อมทั้งส่งอนุมัติ
 ข้อมูล (M๗) ตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการ
 ตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒

แนวทางการดำเนินการ

- ๑) ศจพ. และ ศจพ.จ. เร่งรัดหน่วยงานของรัฐในระดับพื้นที่ นำเข้าโครงการ/
 การดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินการภายใต้การดำเนินการของ ศจพ.
 ในระบบ eMENSCR ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด
- ๒) ศจพ. และ ศจพ.จ. ใช้ข้อมูลในระบบ eMENSCR ในการติดตาม ตรวจสอบ
 ประเมินผลการดำเนินโครงการ/การดำเนินงาน จัดทำข้อเสนอ/แนวทางการ
 ดำเนินการ และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไขและพัฒนาต่อไป

๒.๓.๒ การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินการ ด้วยระบบเพิ่มบ้านพัฒนาคนไทย
 (Logbook) เป็นการติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่เพื่อตรวจสอบและติดตาม
 สถานะการลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือของบุคคล/ครัวเรือน รวมถึงความก้าวหน้าของการ
 เพิ่มเติม/ปรับปรุงข้อมูลบุคคลครัวเรือนให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้งนำข้อมูลดังกล่าวไปจัดทำ

หลักเกณฑ์กลางของดัชนีความยากจนหลายมิติ (MPI) เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินการให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ในระยะต่อไป

แนวทางการดำเนินการ

- ๑) มอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำหลักเกณฑ์กลางของดัชนีความยากจนหลายมิติ (MPI) เพื่อเป็นข้อมูลในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลบุคคล/ครัวเรือนที่ได้รับการแก้ไขปัญหาและการพัฒนา ในระดับประเทศและพื้นที่ และแนวทางในการประเมินการหลุดพ้นจากความยากจนของบุคคล/ครัวเรือน
- ๒) มอบหมายสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) จัดทำระบบรายงาน ติดตาม และตรวจสอบผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาคความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัย ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินการของ ศจพ. ในแต่ละระดับ และพัฒนาระบบโดยประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) เข้ามาสนับสนุนการวิเคราะห์เพื่อจัดทำมาตรการเชิงรุก
- ๓) มอบหมาย ศจพ. ในทุกระดับ และ ทีมปฏิบัติการฯ รายงานผลการดำเนินการในระบบฯ เป็นระยะ ตามที่ ศจพ.จ.กำหนด ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ จะประมวลผลการดำเนินการรายงานต่อ ศจพ. ทราบ และให้ ศจพ.จ. จัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์การดำเนินการแก้ไขปัญหาคความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยในพื้นที่ ประกอบการจัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์ของจังหวัด พร้อมเผยแพร่ต่อสาธารณชน ในรูปแบบต่าง ๆ

๒.๔ Act - ปรับปรุงการดำเนินการ การวิเคราะห์และประมวลข้อมูลจากการ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินการดำเนินงาน เพื่อนำไปประกอบการแก้ไขและปรับปรุงแนวทางการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาคความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัย ให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาต่อไป

แนวทางการดำเนินการ

- ๑) มอบหมาย ศจพ. ทุกระดับ ประเมินสถานการณ์การแก้ไขปัญหาคความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยในพื้นที่ เพื่อการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดตามกรอบระยะเวลาที่ ก.บ.ภ. และ ก.น.จ. กำหนด
- ๒) มอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ และ ศจพ. ทุกระดับ ดำเนินการวิเคราะห์ช่องว่างของการดำเนินการ เพื่อปรับปรุงกระบวนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาให้ยั่งยืนต่อไป

๓. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

๓.๑ ขั้นตอนการลงมือดำเนินการ (Do) เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินการแก้ไขปัญหาคความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยในระดับพื้นที่ ที่ผ่านมา ศจพ. ยังเผชิญความท้าทายในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาคความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยในกลุ่มเป้าหมายที่ต้องเร่งให้ความช่วยเหลือและพัฒนา เนื่องจากอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการดำเนินการ ส่งผลต่อความชัดเจนของแนวปฏิบัติในระดับพื้นที่ของ ศจพ. ในระดับต่าง ๆ และ

ทีมปฏิบัติการฯ นอกจากนี้ ยังไม่ได้มีการจัดตั้งทีมพี่เลี้ยงที่จะเข้ามาดูแลกลุ่มเป้าหมายที่ต้องเร่งให้ความช่วยเหลือในระบบ TPMAP อย่างใกล้ชิด รวมทั้งยังไม่ได้มีการระบุและจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ ศจพ. ในระดับต่าง ๆ ไว้ในแผนงาน/โครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้การดำเนินการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่และการเติมเต็มข้อมูลของระบบเพิ่มบ้านพัฒนาคนไทยมีความล่าช้า

๓.๒ การบูรณาการร่วมกันในการดำเนินการ การดำเนินการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยจะต้องเป็นการดำเนินการระหว่างหน่วยงานของรัฐ กลไกการดำเนินการของ ศจพ. เพื่อให้เกิดการร่วมมือในการดำเนินการลงพื้นที่ตั้งแต่กระบวนการของการเติมเต็มและตรวจสอบข้อมูลในระบบ Logbook รวมถึงควรพิจารณาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) กับระบบ TPMAP โดยบูรณาการข้อมูลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ อาทิ บันทึกการขอความช่วยเหลือจากศูนย์ดำรงธรรม เพื่อวิเคราะห์และประมวลผลให้เห็นสภาพปัญหาที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ลักษณะบุคคล และมิติการพัฒนาต่าง ๆ ได้อย่างสมบูรณ์มากขึ้น นำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงความต้องการและสภาพปัญหาของพื้นที่ต่อไป

๓.๓ การสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจในการดำเนินการ จะต้องมีภาพถ่ายทอดและสื่อสารจากส่วนของนโยบายไปยังผู้ปฏิบัติงานให้ทั่วถึง เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการขจัดความยากจนและความเหลื่อมล้ำ และการพัฒนาคนทุกช่วงวัย มีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันในการกระบวนการดำเนินการ

๓.๔ แนวทางการดำเนินงานในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เนื่องจากข้อมูลของระบบ TPMAP ที่เป็นข้อมูลตัวชี้วัดตามดัชนีความยากจนหลายมิติ (MPI) ซึ่งยังไม่ครอบคลุมถึงพื้นที่ในเขตเมืองและกรุงเทพมหานคร ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานมีความครอบคลุมกลุ่มประชากรทั่วประเทศ และเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ จึงควรพิจารณาจัดทำแนวทางการดำเนินงานของกรุงเทพมหานครเป็นการเฉพาะ

๔. มติที่ประชุม

๔.๑ เห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิบัติการขจัดความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับพื้นที่ ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินการของ ศจพ. ในทุกระดับต่อไป

๔.๒ มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการนำความเห็นและประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการฯ ไปประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า การจัดตั้ง ศจพ. ในระดับจังหวัดและระดับต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ศจพ.จ. จำนวน ๗๖ ศูนย์ ศจพ. กทม. จำนวน ๑ ศูนย์ ศจพ.อ. จำนวน ๘๗๘ ศูนย์ ศจพ.ข. จำนวน ๕๐ ศูนย์ และทีมปฏิบัติการฯ จำนวน ๗,๒๔๕ ทีม รวมทั้งทีมพี่เลี้ยงที่จะมาดูแลช่วยเหลือบุคคล/ครัวเรือนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยในระดับพื้นที่ ทั้งนี้ ในการขับเคลื่อนการดำเนินการจำเป็นต้องมีงบประมาณในการดำเนินงานต่าง ๆ อาทิ ค่าใช้จ่ายในส่วนของงานธุรการ ค่าเบี้ยประชุม ศจพ. ในทุกระดับ ค่าเบี้ยเลี้ยง

ในการลงพื้นที่ของทีมปฏิบัติการฯ และทีมพี่เลี้ยง ดังนั้น จึงเสนอที่ประชุมพิจารณาการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการของ ศจพ. ในระดับต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินการในระดับพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

งบประมาณการดำเนินงานของ ศจพ. ในระดับต่าง ๆ ในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการฯ ควรมีความชัดเจนของรูปแบบในการดำเนินการ หน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลัก รวมถึงคู่มือที่จะดำเนินงานต่างๆ ต้องสอดคล้องกับปีงบประมาณในแต่ละปี ซึ่งจะต้องเป็นไปตามวิธีการงบประมาณ เพื่อจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสม นำไปสู่ความสำเร็จเพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขความยากจนและการพัฒนาคนตลอดทุกช่วงวัยเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้ ในเบื้องต้นมีข้อเสนอแนะด้านงบประมาณในการดำเนินงานของ ศจพ. ไม่ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท/ตำบล/ปี หรือคิดเป็น ๒๕๐ ล้านบาทต่อปี ทั้งนี้ ควรมีการหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ และกระทรวงมหาดไทย พิจารณาหาแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการตามความเหมาะสม เพื่อให้การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยของ ศจพ. ทุกระดับเห็นผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓. มติที่ประชุม

๓.๑ เห็นชอบในหลักการแนวทางการดำเนินการ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานของ ศจพ. ในระดับต่างๆ เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยเห็นผลเป็นรูปธรรม

๓.๒ มอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ และกระทรวงมหาดไทย หรือในแนวทางการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้นำความเห็นและประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการฯ ในเรื่องกรอบเงินไปพิจารณาพร้อมด้วย

เลิกประชุม ๑๑.๐๐ น.

(นางสาวสรยา ยศยิ่งยง)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ
รักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
กองยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ผู้จัดบันทึกการประชุม

(นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ)

รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงาน